

Foreldresamarbeid

«Når foreldre og skole formidler de samme positive forventningene til skolen, stimulerer det elevenes trivsel og læring»

(Anton Hoem)

– den gode og inkluderende møteplass

Hvordan kan de ansatte i skolen utvikle seg til å bli skikkelig gode på skole-hjem samarbeid?

Den enkelte lærers væremåte påvirker samarbeidet med foreldrene

(Davies, 2013)

Hvorfor skal vi samarbeide?

- Bedre læringsutbytte
- Bedre selvregulering
- Bedre trivsel
- Færre atferdsproblemer
- Mindre fravær
- Gode relasjoner til medelever og lærere
- Bedre arbeidsvaner
- Mer positiv holdning til skolen
- Bedre leksevaner og arbeidsinnsats
- Høyere ambisjoner knyttet til utdanning

Dette må fortelles på foreldremøter!

(Nordahl og Drugli, 2016)

§ 1-1. Formålet med opplæringa

«Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i **samarbeid og forståing med heimen**, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell **innsikt og forankring**.»

«**Alle foreldre er viktige for egne barns læring og utvikling**. Skolen skal møte alle foreldre med **respekt**, og har **hovedansvaret** for å etablere et **likeverdig** samarbeid med hjemmet.»

Vi vet at

- Noen foreldre trenger informasjon og støtte for å tro på at de selv er viktige for barnas læringsprosess
- De som får slik støtte blir mer engasjert og støttende overfor egne barns skoleliv
- Ca halvparten av norske foreldre er usikre på skolens forventninger til dem som foreldre i skolen

(Nordahl, 2007)

Vi vet også at

- Noen lærere opplever at noen **foreldre er ute etter å «ta skolen»** og jeg må forklare dem hvordan skole fungerer
- Det er foreldre som **ikke anerkjenner skolen som felleskapsprosjekt** og som er først og fremst opptatt av sitt eget barns utvikling.
- Noen foreldre tenker at den **eneste måten å trygge sitt barn er å si tydelig i fra**, selv om det kan bli ubehagelig for læreren.
- Noen lærere tenker at hvis vi gir de **foreldrene lillefingeren, så tar de hele hånden**.

(Bakker & Denessen, 2007; Lightfoot, 2004)

Hva hemmer foreldres deltakelse i skole-hjem samarbeid

- Foreldrene opplever ikke at de blir verdsatt
- Mangel på tid - ugunstig arbeidstid eller usikre arbeidsforhold
- Språklige vansker
- Dårlig økonomi - eks de har behov for transport, barnevakt og så videre
- Psykiske vansker
- Emosjonelle barrierer- Foreldrene kan selv ha dårlige skoleerfaringer
- Foreldrene vet ikke hva de skal gjøre

(Rimm-Kaufmann & Pianta, 2005)

Avmaktsproduksjonen i skole- hjem samarbeidet (Hein, 2015)

”Også foreldre settes i kategorier som forklarer deres reaksjon på barnas situasjon i skolen”

- **Camillas mor henvender seg til læreren igjen og igjen, fordi hun er en overbekymret mor, en moderne 'curlingforelder'**
 - *ikke fordi hun reagerer fornuftig og forståelig på at hennes datter ikke trives på skolen*
- **Sørens foreldre kommer igjen og igjen på møter og klager på innholdet og strukturen i skolen**
 - *ikke fordi det er en legitim og forståelig årsak til at de er frustrerte og ulykkelige over at sønnen på 9 år ikke får til lekser og egentlig ikke har en eneste venn*

Anerkjennelse

«Ingen klarer å være anerkjennende til en hver tid, men det er noe vi bør etterstrebe å være for det meste av tiden. Jeg har sterk tro på at det er slik man lærer å få en god emosjonsregulering og bli vist at alle følelser er tillat (men ikke nødvendigvis all atferd). Å prøve og gå ut av sitt eget hodet og inn i den andres kan være vanskelig, men veldig verdt det»

(PsykologiBloggen)

Fra informasjon - via dialog - til reell medvirkning

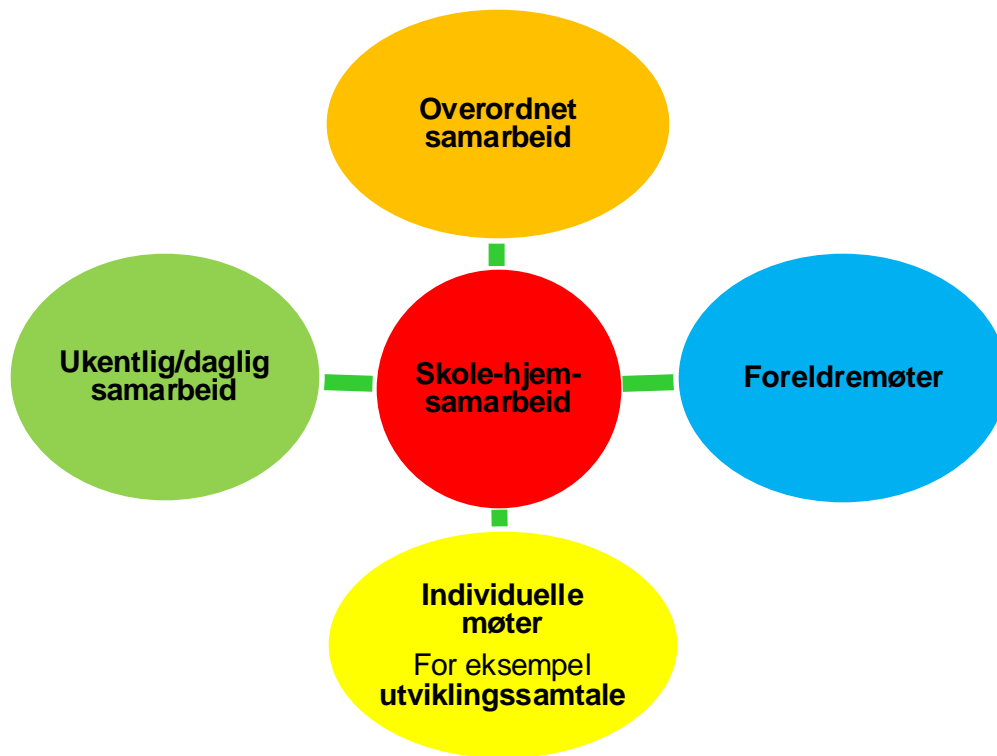
Informasjon –
begge parter gir
informasjon til
hverandre

Dialog –
kommunikasjon og
reelle drøftinger om
forhold omkring
opplæring og
læringsmiljø -
preget av åpenhet

Medvirkning –
fatte felles
forpliktende
beslutninger ved
enighet

Ulike typer foreldresamarbeid

Cecilie Pedersen Dallan og Pernille Grepp Knutsen

GODE FORELDRERELASJONER

Skole—hjem—samarbeid i grunnskolen

Fra heftet:
Gode foreldrerelasjoner,
Dallan, C. & Knutsen, P. 2020

**Ukentlig/daglig
samarbeid**

God start...

«Godt begynt er halvt fullendt»

- Tid og tilgjengelighet fra start
- Lese og forstå behov hos foresatte
- Invester i relasjonene

- Holde det du lover
- Litt uhøytidelig tone
- Fredagsmail?
- Sette grenser

Mål: tillit og robusthet!

Individuelle møter - utviklingssamtale

Sesong 1 Sesong 2 Sesong 3 Ekstramateriale

- 1. Ny i klassen
- 2. Gruppebildet
- 3. Late Mathias
- 4. Eldre kjæreste
- 5. Noe på g
- 6. Adrians date
- 7. Ikke klå
- 8. Utviklingssamtalen

<https://www.facebook.com/nrkskole/videos/2627846763934945>

**Individuelle møter
- utviklingssamtale**

Opplæringsloven sier at foreldre skal ha **to utviklingssamtaler** med kontaktlærer i året.

Temaer for samtalene skal være **hvordan eleven gjør det i de ulike fagene**

hvordan eleven arbeider på skolen og med **lekser og om elevens sosiale utvikling**

Samtalen skal ta for **seg samarbeid mellom skolen og foreldrene**

og **bli enige om** hva de skal legge mest vekt på

**Individuelle møter
- utviklingssamtale**

Utviklingssamtalen – hva sier foreldre?

Foreldre ser fram til utviklingssamtalene med skolen og gir disse stor prioritet. De opplever at disse samtalene er en viktig arena for samarbeid.

Foreldrene sier at de ønsker mer tid til dialog med lærerne gjennom skoleåret

Foreldrene synes det er unaturlig/vanskelig å diskutere problemer/utfordringer til eleven med elevene tilstede. Foreldrene ønsker å ha noen samtaler med læreren uten at elevene er tilstede

Foreldrene viser stor tiltro til lærernes pedagogiske og didaktiske kunnskaper

(Nesheim, 2012)

Individuelle møter

Den utfordrende samtalen

Forberedelser:

- Hvem skal med? De må ha en rolle
- Hvem skal ta foreldrene imot
- Hva skal tas opp?
- Øv på hva du skal si
- Forbered deg emosjonelt.
- Invitasjonen - Telefonsamtalen – vær tydelig –
ikke gå rundt grøten

Ta for oss et møte hvor du skal treffe foreldende til en som mobber...

Start

- Sett rammen; Husk PROBLEM (eleven er ikke problemet) og RELASJON
- Fortell om gangen i møte; vi først, så dere
- Tenk på formuleringer - HVA ER VIKTIGST? (du har øvd)

Innhold

- "Fakta«- Konkrete eksempler
- Vær tydelig på hva som er et problem slik DERE ser det (velg ut)
- Hva DE SER/TENKER om det samme
- Vær opptatt at relasjonene skal bevares, men problemet må løses
- Forslag til tiltak, dere og de...

Avslutning

- Oppsummering
- Tiltak – Oppfølging - Neste møte
- Meta kommuniser «Hvordan var dette?»

Planlegg foreldremøte godt

FØR

- Invitasjon – hva med de som ikke meldte seg på?
- Involvering av klassekontaktene?
- Samarbeid på teamet

UNDER

- Organisering
- Inkludering av alle
- Informasjon / Dialog/medvirkning – FAG /SOSIALT/EMO
- Kommunikasjon – stemning

ETTER

- Oppfølging av refleksjoner og innspill på foreldremøte
- Informasjon og påkobling av de foreldrene som ikke var tilstede

FUG – Foreldreutvalget for grunnopplæringen

«Dersom skolene skal fungere godt, forutsettes ikke bare at elevene kjenner hverandre, men at også foreldrene kjenner både hverandre og hverandres barn. Dette er nødvendig om de skal kunne sette felles standarder for barnas og de unges aktivitet og atferd.»

- Felles verdigrunnlag
- Klassemiljø: Sosiale tiltak for at elever skal bli kjent med hverandre, foreldre skal bli kjent med hverandre, og foreldrene og elevene også skal bli litt kjent med hverandre
- Resultater og hvordan skolen gjennomfører prøver og kartlegginger
- Hvordan skolen legger til rette for kommunikasjon med foreldrene
- Barnekonvensjonen- hvordan blir barn hørt i skolen
- Hvordan gjennomføre utviklingssamtalen

Hva kan foreldre gjøre?

Invitere jevnaldrende til lek, aktiviteter
Bygge relasjoner mellom barn
Bli kjent med venner
Relativt like regler for pc-bruk, leggetid, leksetid, leketid...

Invitere alle jenter/gutter i klassen eller alle i klassen
Snakke sammen om bursdagsfeiring
Låne skolen

Bli kjent med hverandre i klassen
Bruke navn på elever og foreldre
Snakk positivt om skolen
Snakk positivt om venner
Vær nysgjerrig